

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

caput decimum. De seditiosis praedicantium in Polonia co[n]tra Regem
sermonibus de Ioanne Lasco Nobili Polono: de miraculis quibusdam
Eucharistiae: & de falso praedicantis cujusdam miraculo

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Unita Gallia ad mare illud sita, Hispaniarum Regi tradere, Belgio compensationis loco accepto: sicque totum mare Mediterraneum in Hispaniarum regis potestate futurum fuisse. Hugonotis & Lutheranis ipsorum confederatis excisis, certum esse, Papam, Imperatorem, aliosque Reges & Principes Christianos coniunctis viribus Turcarum Imperium aggressuros. Utilem etiam ad id Turcarum Imperatori Hugonotarum fore confederationem, ut quancumque libuerit, pacem cum Romanorum rege factam sub honesto pratextu possit rumpere: tumque ipsos Germania quietem perturbaturos, ac viros facile distracturos. Si in rem Imperatoris id fore videatur.

At Bassa non sine risu & ludibrio ad hac excepta, per interpretem respondit: iam videre se, à Gallia regem legatum vel Oratorem qui negocia ipsius tractaret, sed proditorem missum. Hugonotarum multo viliorum esse conditionem, quam ut cum totius orbis terrarum potentissimo Principe communi federi adscribantur. Tuto illi fidem haberi non posse, qui in suum ipsorum regem perfidiosi & proditores: Othomanorum consuetudinem esse cum Regibus & Principibus, non cum mancipiis & perfidis res rationesque contrahere, nec proditoris & perfide, sed bello aperto rem gerere. Domino suo facile esse, quancumque velit, Hugonostas illos ad officium reducere, nisi victoriam de proditoribus & rebellibus partam sibi honorificam existimaret. Atque hac quidem sum omni populo Constantinopolitano in ore tum fuerit, cum magna Turcarum & Bassa in primis laude, Gallorum leuitatem plerisque vituperantibus.

Hæc ille, quibus capiti huic finem imponam. Interea vos qui Christiani Reformati audite vultis, ne post hac quæso, Turcas Papistis copulate, neve Mahumetistas Romanos nos appellate: sic enim efficietis, ut neque nos, qui Catholici tumus & dicimur, vestram religionem cum Mahumetana comparemus. Mahumetana enim hæresis inter Christianos è Monachi cerebro nata, vti & vestra, & armis se hæctenus tutata, vti & vestra, Christianæ Reipublicæ tantum non ruinam & exitium attulit, vti & vestra. Quod si omnes Tragœdiæ ab utroque exercitæ Actus in scenam produceret vellem, verendum mihi esset, ne lectoris animum & tam crudelium spectaculorum immanitate defatigarem, & à præcepto longius discederem. Quare ad semitam redeamus, Oppilato ore eorum qui ad semitam instituta n. sedentes Caluinis suis hoc se esse demonstrant, quod de alijs mentiri non crebescunt.

DE SEDITIOSIS PRÆDICANT-
tium in Polonia contra Regem sermonibus:
De Ioanne Lasco nobili Polono: de miraculis quibusdam Eucharistiæ: & de falso Prædicantis cuiusdam miraculo.

CAPVT X.

ARGVMENTVM.

- I. Prædicantes in Polonia Regem suum criminantur, qui nihil eorum calumnias faciens, fores ad audiendum aperuit.
- II. De Ioanne Lasco nobili Polono, Caluinistarum antesignano.
- III. Miraculum circa Eucharistiam in Polonia factum.
- IV. Falsa Polychronij cuiusdam Prædicantis miracula.

QUOT quamque diuersæ in Poloniam sectæ irreperierint, ex ijs quæ superius dicta sunt, patet. Causam vero nonnulli regis Sigismundi Augusti facilitati & dissimulationi, aut forte etiam hypocrisis adscribunt. Vulgarum est, sed verissimum illud:

Principis obsta: sero medicina paratur
Quum mala per longas inualuere moras.

Neque enim Regem latebat, noui Euangelij Prædicantes in conuentu Petriconiensi Anno M. D. LXIV, habito, aperte dicere ausos. Nullum se habere aut agnoscere regem nisi Iesum Christum, illum spiritus pro salute hominum coronatum regem. Stancarus in Præfatione libri cuiusdam aperte præ se ferit, si rex in eam quam desiderent reformationem consentire nolit. Nobilitatem nihilominus penes quam arma sint & regni vires, Sathana imperio valedicturam, & Christi regno se adiuncturam. Singulis mandatum à Deo esse, ut licet fremente toto Mundo, ipsi magis obediant quam hominibus. Reges nihil aliud esse quam Dei Vicarios, &c. Sic Noui illi Christiani Principibus suis superbissime insultabant; adeoque in diuersis locis multa crudeliter & furiose patrabant, ut ex ijs quæ Petrus Scarga & Rescius collegerunt patet: quorum hic

h' cecidit, Nobilem quendam hareticum ad exsatiandam rabiem suam sacerdotem quendam non procul à VVarsovia cruci affixisse. Quamvis autem regem non lateret quæ quum haretici alibi, tum præcipue Georgius Paullus in Polonia, & Volanus in Lithuania ad populum nouarum rerum studio & seditione inflammandum moliretur, nihilo tamen commotior satis habuit pro sua persona in Catholica Ecclesia permanere obedientia, interim nemini vllum religionis causa negocium faceffens, sed pacem omnibus indulgens. Sic pestilens hareticos morbus longe lateque præcepit,

*Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor
Abnegat, & meliora deos sedet omnia poscens.*

II. Ioannes Lascus nobilis Polonus, qui ex Anglia, vbi hæcenus delituerat, Maria regno admodum profugerat, vnus ex præcipuis fuit qui Calvinismum in Polonia profeminarunt, adductis secum Anglis quibusdam itidem fugitiuis. Huius fratrem Hieronymum à Lascos nos Anno M. D. LXXIII. vidimus, inter eos, qui vt Henricum Ducem tum Andegauensem ad Polonia capessendum regnum accesserent venerant, Legatos. Et de Ioannis quidem ab ineunte ætate bonis litteris imbuti doctrina magna erat existimatio, qua ille frater, inter tot tamque diuersas doctrinas, quæ tum à varijs auctoribus in Polonia circumferbantur, Zuinglianismum tandem velut cerebri sui commentis optime congruentem, cui adhæresceret, elegit: sed quum leges quæ acerrime in eos qui à Catholica deficientes Ecclesia ad Nouas sectas transibant, vindicabant, metueret, in Germaniam primum, deinde in Angliam profugit, vbi Eduardo puero rege, Sacramentariorum secta vigeat: quo defuncto, & Maria in regnum surrogata, Lascus vt & reliqui exules haretici proscripti sunt, qui inde Valedito suis in perfidia fratribus, duabus nauibus in Daniam traiecerunt, vbi spe fundandæ suæ Ecclesiæ frustrati, tentato etiam frustra in Saxonia inferiori siue VVandalicis ciuitatibus aditu, tandem Embdam Orientalis Frisiæ urbem primariam appulerunt. Annæ coniugis commendatione à Comite & Senatu recepti: vbi postea fluctuans hæc & diu errans Ecclesia aliquantulum conqueuit, immo altas egit radices. Lascus inde patriæ visendæ desiderio, in Poloniam redijt, ex itinere VVitenbergæ cum Philippo Melancthone colloquutus; atque ex eo tempore veram religio-

nem, inquit Beza, id est, Calvinismum Polonis annuaciavit, vsque ad annum M. D. LX. quo è vitis decessit. Felix, inquit idem Beza, quod horribiles illas tempestates Arrianismi, Tritheismi, & aliarum hareson quæ ibi postea inualuerunt, euitauit. Discipulos vero reliquit non paucos, in eadem schola educatos, qui eandem doctrinam magnis conatibus propagarunt, Christophorum Thretium, Paulum Lascum, alios, qui è diuersis locis & diuersas ob causas ad ea loca tamquam ad asylum confugerant. Nihil vero Polonorum conscientias magis perturbauit quam desiderium Cœnæ Dominicæ sub vtraque specie sumendæ; licet diuinitus ipsis Anno M. D. LVI. tale ipsis ostensum esset miraculum, quod merito etiam obstinatissimorum hominum incredulitati, nisi eorum animi à maligno obsessi fuissent spiritu, remedium afferre debuisset. Id quamvis à pluribus scriptoribus proditum sit, hoc loco tamen citra legentium fastidium repeti posse arbitror. Interim illud Catholicus lector obseruabit, quemadmodum tempore Saluatoris nostri Iesu Christi plures fuerunt dæmoniaci, quam toto fere illo tempore quo durauit Iudæorum Synagoga; sic sæculo illo Sacramentario plura visa fuisse miracula, quæ circa SS. Eucharistiæ Sacramentum contigerunt, quam villo retro, à nato vsque Salvatore. Miraculum vero illud sic habet.

III. Pauper quædam & simplex femina, Dorothea nomine, Iudæi cuiusdam in oppido Sakhazeth familiaritatis diu vsa, ab ipso rogata fuit, vt si quando altare accederet Eucharistiæ sumenda gratia, panem consecratiuore exemtum clam in sudario absconderet, & ad se deferret: tres haleros & vestem holoserico simbriatam mercedis loco ipsi pollicitus. Facit infelix quod iussa erat, & Corpus Christi Domini in vigilia Paschatis in pago Cotzo à se receptum, & deinde clam absconditum, sequenti die Mercurij Iudæo illi apportat, cum quo tres alij erant, Michalech, Sachan & Iosaphus: qui mox illud in Synagogam delatum pugionibus confodiunt. Quid sit? Ex istibus copiosus promanat sanguis, quem illi in vitrum collectum afferuarunt.

(O rem nefariam & abominandam! Vide, quæ scamentissimorum hominum furorem: vide etiam præsentem Dei vltionem, qui quam grauiter contumelias huic SS. Sacramento illatas ferat, innumeris fere exemplis ostendit.) Simile Anno M. D. CXCII. Octobris Sternebachij euenisse, auctor Registri Mundi scribit; vbi Eleazar & alij Iudæi hostias nacti, culere eos confixerunt, cuius mucro cruentus

essiam linteum quo illum inuoluerant, cyuent auit. Quo nefario & impio facinore detecto, Iudai illi omnes uisum crumati sunt. Hoc sane miraculum non multum dissimile est ei quod Sanctus Athanasius de Iudæis quibusdam refert, qui quum Iesum Christum in imagine sua rursus uellent crucifigere, ad ictus quos eidem infixerant, sanguinem uidere copiose profluentem. Sed ut ad primum nostrum redeamus miraculum, Re patefacta, & coram Rege, qui Vilna tunc erat in Lithuania, certis testimonijs probata, rex nihilominus diligenter amplius inquiri, & secundum comperta, in reos lege agi iussit. Denuo igitur re coram iudicibus ventilata, atque ita oculis subiecta ut negari non posset, nefaria illa sacrilega unã cum scelestissimis Iudæis feria sexta ante Festum Ascensionis Domini, ut triticibus flamma absumpta fuit, eodemque supplicio sequenti die omnes Iudæi qui in Synagoga fuerant, sunt afflicti Anno 556. Quis uero dubitet hoc miraculo Deum Polonis illis Calicem in Cõnz Dominicæ communionis tanta contentione flagitantibus, ostendere uoluisse, quum corpus extra sepulchrum ab anima, sanguine & diuina natura nequaquam separatim sit, carnem Iesu Christi, quam in sacra communione sumimus, mortuam & ex sanguine non esse sed sancto sanguine, quem bibere desiderant, plenissimam, a se recipi, ut cum manducant carnem, & que bibant ac manducant, quemadmodum intritum ex alueolo Abacuc Prophetæ Daniel sumens in lacu & edebat & bibebar.

IV. Miraculum hoc tam illustre quum postea Nouorum illorum Prædicantium oculis à Catholicis opponeretur, quidam inter eos Cracouic conaciones habere solitus, tantam claritatem non ferens, contratio id obfuscare uoluit miraculo: eoque hominem rusticanum Matthæum nomine, pagum Bithagiensis colonum, exigua pecuniola conductum subornauit, ut mortuum se simularet. Qua ille conditione accepta, infercerum impositus & ad sepulchrum delatus est, sequente funus uxor & rato domesticorum grege, cum multo ploratu. Ibi quasi forte forsua adueniens Polychronius (hoc enim nomen historia tribuit) ad templi fores suus sisti iubet, & sermone ad populum de Euangelij quod ipsis annunciaret ueritate habitat: O Deus, inquit, omnipotens, sana obsecro manu tua omnipotente incredulitate in huius populi: & ad corroborationem ueritatis, quam populo huic annuncio, excuscita, quæso, mortuum hunc, tu qui Lazarium à mortuo resuscitaisti. Deinde mortuum uelamans, Matthæa, inquit, prodi, surge Matthæa. At uerò ille, quod dicitur, mortuo naniã carnabat. Apertæ enim sanuapila, Matthæas uere mortuus

est repertus. Tunc uxor lamentari, Dei & hominumque opem implorare, & homicidam prædicantem detestari atque execrari, totam denique rem omnibus enarrare, dolore uocem ueritatis in dicem exprimit. Testis huius retrogradi miraculi fuit Dominicanus quidam Religiosus, qui eodem die in oppidum uenerat, in Russiam inde proficiscens, ut Rescius, Lindanus & Alanus Copus in Dialogis suis testatur. Et sicuti miraculum hoc nouos Euangelicos ualde infamauit, ita aliud quod Anno M. D. LXXIX. Cracouicæ euenit, Catholicam fidem plurimum confirmauit, Quum enim in solenni processione Eucharistia Sacramentum circumferretur, iutoris cuiusdam Arriani uxor è fenestra prospiciens exclamauit: Ecce qualem uersum Papiam portant & adorant. Vix inde in cubiculum digressum diabolus arripit, tandem post horribiles ululatus, cruciatus & blasphemias, infelicem animam in mariti complexu exhalantem. Huius rei tora ciuitas Cracouicensis, primaria regni urbs, testis est, ut Rescius scribit. En tibi a. daciã & furorem hæreticorum! En Dei iustitiam, iniurias suas etiam hic sæpe uleiscentis! Eo usque uero illorum progressa erat insolentia, ut sacerdotem quandam alio colore accersitum, cogere uoluerint, ut Eucharistia Sacramentum porco fascisci in uoluto, tamquam agro in obscuro loco decumbenti porrigeret: qui tamen animaduersa fraude, mori potius quam tam nefarium facinus admittere uoluit. Hoc quidem in oppido quodam Prusliæ Nitich nomine, accidisse memorant. Multa alia his similia omitto, ab hæreticis, illis in locis ad Catholicam uexandam & opprimendam religionem, non minus, quam quæ dicta sunt, flagitiose perpetrata.

QVIBVS RATIONIBVS CATHOLICA in Polonia regno conseruata sit religio.

CAPVT XI.

ARGVMENTVM.

- I. Quorundam Polonia Episcoporum conatus.
- II. Ecclesiastici status in Polonia opulentiã & dignitas.
- III. Memorabile Philippi Augusti Francia regis responsum.
- IV. Palatini Podolia ad Catholicam fidem conuersio.